

UDK 37.014.5(497.4)"2004/2008"
1.05 Poljudni članek
Prejeto: 30. 6. 2021

Prof. dr. Milan Zver

minister za področje izobraževanja
v osmi vladi Republike Slovenije

Slovensko šolstvo smo naredili bolj kakovostno in ustvarjalno, športnikom pa smo omogočili ustrezno infrastrukturo za njihov razvoj

We have made Slovenian education more qualitative and creative, and offered sportspeople suitable infrastructure for their development

Ko razmišljamo o šolskem sistemu in nasploh o izobraževanju, je pomembno vzeti v obzir dejstvo, da je kakovost izobraževanja ključna ne samo pri ohranjanju in dvigovanju gospodarske rasti in drugih gospodarskih kazalcev, ampak tudi pri ohranjanju načina slovenskega kakor tudi evropskega življenja, kulture in vrednot.

V času prve vlade Janeza Janše (2004–2008) sem opravljal funkcijo ministra za šolstvo in šport. Gospodarsko okolje v tistem času je bilo ugodno, gospodarska rast velika, uspešno smo zmanjševali razvojni zaostanek za Evropsko unijo. Predvsem pa smo šolstvu in športu namenjali veliko pozornosti. Na podlagi učinkovitega črpanja evropskih sredstev smo ogromno finančnih sredstev vlagali v šolsko in športno infrastrukturo. Vesel sem, da smo v času mojega mandata zgradili športne objekte v Planici, na Pokljuki in Rogli, veslaški center na Bledu, Ljudski vrt v Mariboru, skratka izpeljali smo resnično ogromne projekte, ki danes razveseljujejo mnoge rekreativne in profesionalne športnike. Veliko smo vlagali v šolske objekte. Popravljali smo dotrajane šolske stavbe, gradili telovadnice, opremljali šolske objekte z različno opremo. A ne le to. Zavedamo se, da otroci potrebujejo ustrezno infrastrukturo za učenje, prav tako pa, da mora tudi šolski sistem stopati v korak s časom in se modernizirati. Trudili smo se, da bi bil šolski kurikulum bolj odprt in da bi dopuščal hitrejša spreminjanja ter dopolnjevanje. Presenečen sem bil, kako so se učitelji in učiteljice upirali prav spreminjanju kurikulumu.

Toda pri spreminjanju izobraževalnega sistema smo sledili trendom in potrebam gospodarstva, zato smo povečali število programov za tista področja in

za tisti kader, ki ga je gospodarstvo takrat najbolj potrebovalo. Srednje šole smo poskušali reformirati v smeri, da bi učenci več znanja pridobili v praktičnem delu pouka in da bi bili prav zato na trgu dela bolj zaposljivi. Žal je trend nato stagniral, tako da je danes izvajanje praktičnega pouka še vedno problem. Potrebovali bi dualni sistem izobraževanja, ki bi prinašal večjo usposobljenost mladih za trg dela.

Čeprav se danes zdi morda samoumevno, pa je verjetno že pozabljeno, da smo prav v mandatu 2004–2008 ukinili anomalije pri opravljanju eksternih preizkusov in na ta način razbremenili ter obenem zaščitili učence. V šole smo želeli vpeljati večjo vlogo staršev. Omogočili smo zastoj vrtec za drugega in naslednje otroke, kar pomembno vpliva tudi na odločitev za oblikovanje družine in izboljšuje demografske trende. Dijakinjam in dijakom smo omogočili brezplačen obrok. V letu 2008 smo tudi prvič v zgodovini države zagotovili brezplačno izposojlo učbenikov za vse učence OŠ. Veseli so bili tudi študenti, saj smo povečali zmogljivost študentskih domov. V tem mandatu je bilo sprejetih na usposabljanje okoli tisoč novih mladih raziskovalcev.

Zagotovo bi naredili še več, a treba je priznati, da je predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije v prvi polovici leta 2008 pobralo veliko energije in moči. Priprave na predsedovanje so potekale praktično celoten mandat. Na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in kulture smo uresničili vse glavne prednostne naloge. Pri izobraževanju in usposabljanju je bil dosežen pomemben napredek, saj smo dosegli večjo vidnost izobraževanja v lizbonski strategiji, večjo vidnost inovativnosti in izobraževanja, večjo vidnost večjezičnosti in medkulturnega dialoga, postavili pa smo tudi ključne temelje za proces in razvoj izobraževanja in usposabljanja po letu 2010. Na področju mladine je treba poudariti sprejeto resolucijo, s katero je slovensko predsedstvo oblikovalo pravne okvire in predloge za večjo udeležbo mladih z manj priložnostmi. Med slovenskim predsedovanjem je bil poseben poudarek dan spodbujanju prostovoljstva mladih, okrepil se je tudi strukturni dialog z njimi. Na področju športa pa smo spet postali največji akter v boju proti dopingu. Prvo predsedovanje Svetu Evropske unije smo odgovorno in uspešno zaključili, verjamem, da bo tako tudi ob drugem slovenskem predsedovanju.

Ko gledam nazaj na prehojeno pot tistega časa, lahko rečem, da smo v mandatu mojega ministrovanja na področju izobraževanja in športa vzpostavili ustvarjalno in spodbudno klimo. Povečali smo obseg avtonomije šol in vključenost otrok v vrtce, šola se je bolj odprla staršem in socialnemu okolju. To je bil čas velikih investicij v šolsko in športno infrastrukturo. Na področju športa smo dosegli cilje iz nacionalnega programa že nekaj let pred načrtovanimi. Sprejemali smo ukrepe, ki so bili dobri in so slovensko šolo naredili bolj kakovostno, slovenskemu športu pa smo omogočili boljše razmere za razvoj.

Prepričan sem tudi, da smo prav v tem času postavili temelje tudi za digitalizacijo v šolstvu, ki jo je v letošnjem in lanskem letu še dodatno pospešila epidemija covid-19.